

**036. Bijbelstudie over
A BEGIKROSI NANGA DEN KWASI
GEBEDSMANTEL EN KWASTEN - TALIT V'TZITZIT
טלית וציצית**

"Daar zijn geen grenzen aan Jezus' macht voor elk die wond'ren van Hem verwacht! Ja, wie Hem aanraakt, ervaart Zijn kracht! Daar zijn geen grenzen aan Jezus' macht!" De meesten onder ons kennen vast en zeker nog wel dit zeer bekende refrein van Glorieklokken 519 en Opwekkingsliederen 218. Waar het mij in verband met deze bijbelstudie voornamelijk om gaat, is het voorlaatste zinnetje: "Ja, wie Hem aanraakt, ervaart Zijn kracht!" Dit zinnetje is namelijk ontleend aan מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 14:34-36 waarin wij lezen: "En toen zij overgestoken waren, kwamen zij in גניסר Gineisar [Gennesareth] aan land. En zodra de mannen van die plaats Hem herkend hadden, zonden zij bericht in die gehele omgeving, en men bracht tot Hem allen, die ernstig ongesteld waren, en zij smeekten Hem, dat zij alleen maar de ציצית Tzitzit [kwast] van Zijn בגד Beged [kleed] mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden behouden." **Surinaams:** "Di den doro na a tra sei fu a meer, den go na syoro na a kontren di den e kari Gineisar [Genesaret]. Fa den sma drape si tak' na Yeshua, wantron den panya a boskopu ini a heri birti. Dan den sma tyari ala den sikisma kon na En. Den begi En efu den sikisma ben kan fasi a lantyi fu En krosi nomo. Ën ala sma di fasi En ben kon betre." **Hindoestaans:** "Jab usab samundar ke upár hoi gail tab Gineisar [Genesáret] ke dihát me pahucal. Tab jaise huwa ke ádmi log Yeshua ke pahicánis, taise cáro or sanesa pathái deis. Tab manai log har ek ke jaun bahut bemár raha, oke okar pás láis. Ulog ose binti karis ki bemarian okar kapra ke jhalari kháli chui sake jeme usab accha howe. Aur je je oke chuis, usab bac gail." **Javaans:** "Kadung wis pada ngabrah, Gusti Yeshua lan murid-muridé terus pada tekan bawah Gineisar [Genésarèt]. Wong-wong kono pada nitèni nèk sing teka kuwi Gusti Yeshua, terus pada ngabari wong-wong sak kiwa-tengené panggonan kono kabèh. Wong-wong sing lara terus pada digawa nang nggoné Gusti Yeshua. Wong-wong kuwi pada nyuwun, supaya pada kelilan ndemèk gombyoké saliné Gusti Yeshua. Kabèh sing ndemèk malih waras." Dit laatste zinnetje vormt dus de basis voor bovengenoemd lied. Het wordt later ook nog een keer herhaald door de evangelist Markus: "En overgestoken zijnde naar het land, kwamen zij in גניסר Gineisar [Gennesareth], en legden daar aan. En toen zij van boord gingen, herkenden de mensen Hem terstond, en zij liepen die gehele streek af en begonnen degenen, die ernstig ongesteld waren, op matrassen rond te dragen naar de plaats, waar zij hoorden dat Hij was. En waar Hij ook kwam in dorpen of steden of gehuchten, daar legden zij de zieken op de markten en smeekten Hem, dat zij slechts de ציצית Tzitzit [kwast] van Zijn בגד Beged [kleed] mochten aanraken. En allen, die Hem aanraakten, werden gezond" **Surinaams:** "Di den koti a meer abra, den doro ini a kontren di den ben kari Gineisar [Genesaret]. Dan den go na syoro. Di den kmopo ini a boto, wantron den sma si tak' na Yeshua. Dan den panya a nyunsu ala sei tak' Yeshua doro. Ala sei pe den ben yere tak' Yeshua de, den ben opo den sikisma tyari go tapu matrasi na En. Awinsi pe Yeshua ben go, ini den dorpu, ini den foto noso na ini den kampu, den sma ben tyari sikisma go na En. Den ben poti den sikisma didon na den presi pe den ben hori wowoyo. Dan den begi Yeshua efu den sikisma ben kan fasi a lantyi fu En krosi nomo. Ën ala sma di fasi En ben kon betre." **Hindoestaans:** "Tab jab usabhan samundar ke upár pahucal tab Gineisar [Genesáret] ke sahar ke nagic ái gail. Huwa par usab bot báníh deis. Jaise usab bot me se nikarke gail oisane huwa ke manai log Yeshua ke cinh leis. Tab ulog gali bhar me gail bemarian ke catái par okar pás láwe khátin. Aur cáhe jaun gáw ki to sahar u ját raha, sab koi ápan ápan bemarian ke dám ke lage dhar dewat raha. Aur usab ose binti karis ki bemarian kháli okar kapra ke jhalari chui sake hai. Aur je je oke chuis, usab ekdam se accha hoi gail." **Javaans:** "Gusti Yeshua lan murid-muridé terus ngabrah mér tekan bawah Gineisar [Genésarèt]. Nang kono terus medun sangka prauné. Wong-wong pada nitèni nèk kuwi Gusti Yeshua. Sakwat liya-liyané sak désa terus diomongi kabèh. Sing lara terus digotongi sak lèmèké. Endi waé sing ditekani Gusti Yeshua, kebonan, désa apa kuta, wong-wong mesti pada teka nggawa sing lara, terus diglétakké nang lataré pasar. Wong-wong pada nyuwun marang Gusti Yeshua nglilani sing lara ndemèk saliné Dèkné, senajan namung gombyoké. Sing

ndemèk terus pada mari.” (Marcus 6:53-56). De genezing door aanraking van Zijn ציציות Tzitziot [kwasten] en de kracht, die daarvan uitgaat, komen wij ook heel concreet in Lucas 8:43-48 tegen: *“En een vrouw, die sinds twaalf jaren aan bloedvloeijing leed en door niemand genezen kon worden, kwam van achteren tot Hem en raakte de de ציצית Tzitzit [kwast] van Zijn בגד Beged [kleed] aan, en terstond hield haar vloeijing op. En Yeshua [Jezus] zeide: Wie is het, die Mij heeft aangeraakt? En terwijl allen het ontkenden, zeide Keifa [Petrus]: Rabbi, de scharen drukken en verdringen U. Maar Yeshua zeide: Iemand heeft Mij aangeraakt, want Ik heb kracht van Mij voelen uitgaan. Toen de vrouw zag, dat zij niet onopgemerkt bleef, kwam zij bevende nader, viel voor Hem neer en verhaalde Hem, voor al het volk, om welke reden zij Hem aangeraakt had en dat zij terstond beter was geworden. En Hij zeide tot haar: Dochter, uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede.”*

Surinaams: *“Na mindri den sma wan uma ben de, di ben abi wan siki san ben meki tak’ a e lasi brudu twarfu yari kba. No wan sma no ben man dresi en.d A uma waka mindri den sma kon baka Yeshua, dan a fasi a ondrosei pisi fu En krosi. Wantron a kon betre. Dan Yeshua aksi taki: Suma na a sma di fasi Mi? Ala den sma piki tak’ a no den. Dan Keifa [Petrus] taki: Ma Rabbi, someni sma e pusu e kwinsi Yu fu ala sei. Ma Yeshua piki taki: Wan sma fasi Mi. Bika Mi firi tak’ krakti kmopo fu Mi. Dan a frow kon ferstan tak’ Yeshua firi tak’ a fasi En. Nanga beifi ati a kon na fes’sai, dan a fadon tapu en kindi fesi Yeshua. Let’ fesi ala sma a ferteri En fu sanede a ben fasi En, èn tak’ wantewante a kon betre. Dan Yeshua taigi en taki: Mi pikin, a bribi fu yu meki yu kon betre. Yu kan go nanga kowru-ati.”*

Hindoestaans: *“Jhund me ekgo bemár aurat raha. Oke bára baris se khun girat raha. Ekko dáktar oke na accha kar páwat raha. Tab u páche se Yeshua ke kapra chui leis aur turant okar khun band hoi gail. Tab Yeshua bolis: Ke hamke chuis hai? Tab jab sab koi bole lagal: Ham na chuili, tab Keifa [Petras] bolis: Rabbi ji, sab alang se manai log toke dhakele hai. Baki u bolis: Na, kauno hamme chuis hai accha howe khátin. Hamare me se to sakti nikaral hai. Tab jab aurat samjhis ki Yeshua ján gail, tab kápat okar pás áil. Aur okar gor girke sab koi ke áge batáwe lagal u káhe ke oke chuis raha aur kaise ohi samai par u ekdam se accha hoi gail raha. Tab u bolis: Beti, na ghabara, tor biswás dwára tu accha bhaile hai. Shánti se ja.”*

Javaans: *“Nang kono ènèng wong wédok sing wis rolas taun suwéné lara ngetokké getih. Bandané wis entèk kanggo mbayar dokter, nanging durung bisa mari. Wong wédok mau bisa nyedeki Gusti Yeshua sangka mburi, terus ndemèk gombyoké saliné. Sakwat getihé mampet. Gusti Yeshua terus ngomong: Sapa sing ndemèk Aku? Jalaran ora ènèng sing ngaku, mulané rasul Keifa [Pétrus] terus semaur: Rabbi, wong sing ngesuk-esuk Kowé okèhé kaya ngéné iki, lah kok Kowé takon sapa sing ndemèk Kowé? Nanging Gusti Yeshua ngomong: Enèng wong sing ndemèk Aku. Aku krasa, awit ènèng kekuwatan metu sangka awakku. Kadung wong wédok mau ngerti nèk konangan, wongé terus niba nang ngarepé Gusti Yeshua. Nang ngarepé wong okèh kono wong wédok mau terus ngomong kenèng apa dèkné kok ndemèk saliné Gusti Yeshua lan kepriyé enggoné dèkné bisa mari sakwat. Gusti Yeshua terus ngomong: Bener kowé Wuk, pantyèn pengandemu sing marakké kowé mari. Kana mlaku sing apik-apik.”* - De bovengenoemde vrouw heeft de juiste weg bewandeld om tot genezing te komen: ze moest zichzelf eerst vernederen! De ציציות Tzitziot zijn namelijk moeilijker vast te pakken dan de rest van de Talit [gebedsmantel], en men moet er echt voor op de knieën om ze aan te kunnen raken. Ook in de B'sora (het evangelie) volgens מתתיהו Matityahu [Matthéüs] wordt dit wonder beschreven: *“En zie, een vrouw, die reeds twaalf jaren aan bloedvloeijingen leed, kwam van achteren tot Hem en raakte de ציצית Tzitzit [kwast] van Zijn בגד Beged [kleed] aan. Want, zeide zij bij zichzelf, indien ik slechts Zijn kleed aanraak, zal ik behouden zijn. Maar Yeshua keerde Zich om, zag haar en zeide: Houd moed, dochter, uw geloof heeft u behouden. En de vrouw was behouden van dat ogenblik af.”*

Surinaams: *“Ma di den ben de na pasi, wan uma waka mindri den sma kon baka Yeshua, dan a fasi a lantyi fu En krosi. Twarfu yari langa a uma disi ben e lasi brudu kba. A ben prakseri taki: Efu mi kan fasi En krosi nomo, mi o kon betre. Yeshua drai luku a uma, dan A taigi en taki: No frede, Mi pikin, a bribi fu yu meki yu kon betre. A srefi momenti dati a uma kon betre.”*

Hindoestaans: *“Huwa par ek aurat raha. Oke bára baris se khun girat raha. U apane me bicár karis ki: Jab ham kháli Yeshua ke kapra chui leb tab ham accha hoi jáb. Tab u páche se áike okar kapra ke jhalari ke chui leis. Tab Yeshua ghumke oke tákis aur bolis: Beti, himmat bánh. Tor biswás dwára tu bac gaile hai. Aur u tem se aurat accha hoi gail.”*

Javaans: *“Nanging nang kono uga ènèng wong wédok sing lara ngetokké getih, wis rolas taun suwéné. Wongé nyedeki Gusti Yeshua sangka mburi terus ndemèk gombyoké*

saliné. Awit wongé mikir: Nèk aku bisa ndemèk saliné waé, mesti aku bisa mari. Mulané wongé terus ndemèk saliné Gusti Yeshua. Nanging Gusti Yeshua terus minger. Kadung weruh wong wédoké, Dèkné terus ngomong: Aja wedi, pengandemu sing nambani kowé. Sakwat wongé terus mari.” מתתיהו [Matthéüs] 9:20-22). De Griekse grondtekst geeft aan dat het specifiek de zoom van Zijn kleed was, die zij aanraakte, maar het Griekse woord κρασπεδόν kraspedon, dat doorgaans vertaald wordt met “zoom” werd toen in Joodse kringen eveneens gebruikt voor de Tzitzit, wat dus zoveel wil zeggen als “een kwastje van gevlochten wol”. Zij strekte zich dus uit naar de kwasten, die zich bevonden aan de hoeken van Zijn gebedsmantel.

Het gebod voor het dragen van Tzitzit

Uit bovenstaande teksten blijkt dus, dat Yeshua beslist niet de romeinse toga droeg, waarmee Hij vaak op schilderijen wordt afgebeeld, maar dat Hij geheel overeenkomstig de Tora een soort Talit droeg, die voorzien was van Tzitzit. Maar wat houdt dit in? Welnu, Tzitzit is de naam van de vier zogenaamde "schouwdraden" (draden om naar te kijken) die ook wel de "gedenkkwasten" worden genoemd. Zij bevinden zich aan de vier hoeken van het bovenkleed. In Israel was het vroeger de gewoonte om bovenkleden te dragen, die van vierkante doeken waren gemaakt. Aan de hoeken werden de Tzitzit geknoopt. Het gebod om de Tzitzit zichtbaar te dragen vinden wij in het derde Toraboek במדבר Bamidbar [Numeri]. Daar staat geschreven: *"De Eeuwige nu zeide tot Moshe [Mozes]: Spreek tot de Israëlieten en zeg tot hen, dat zij zich gedenkkwasten maken aan de hoeken van hun klederen* (in het Hebreeuws staat hier: *ציצית על-כנפי* Tzitzit al-kan'fei) *van geslacht tot geslacht, en dat zij in de Tzitzit aan de hoeken een blauwpurperen draad verwerken. Dat zal u dan tot een gedenkkwast zijn; als gij daarna ziet, dan zult gij al de Mitz'vot [geboden] van de Eeuwige gedenken en die volbrengen zonder uw hart of uw ogen te volgen, dat gij u daardoor tot overspel zoudt laten verleiden, opdat gij gedenkt en volbrengt al Mijn Mitz'vot [geboden] en heilig zijt voor uw G'd. Ik ben de Eeuwige, uw G'd, die u uit het land Mitzrayim [Egypte] heb uitgeleid om u tot een G'd te zijn; Ik ben de Eeuwige, uw G'd"* (במדבר Bamidbar [Numeri] 15:37-41). In ברית החדשה B'rit haChadasha [het Nieuwe Testament] wordt meestal iets wat belangrijk is, nog eens herhaald in een ander bijbelboek. Dit is ook hier het geval. Bovengenoemd gebod vinden wij daarom eveneens in het gelijk daarop volgende Toraboek: *"Gij zult u niet kleden met een kleed van tweeërlei stof, wol en linnen tezamen. Gij zult u gedraaide snoeren (ציצית Tzitzit) maken aan de vier hoeken (ארבע כנפות) Arba Kan'fot) van het kleed, waarmee gij u bedekt"* (דברים D'varim [Deuteronomium] 22:11-12). De Tzitzit, die zich aan de hoeken van het בגד Beged [kleed] bevinden, werden en worden nog steeds gedragen door Joodse mannen, die zich trouw aan de Tora houden, om de bijbelse geboden hieromtrent na te komen die wij zojuist in de bovenstaande teksten hebben gelezen. De Tzitzit zijn dus bedoeld om de mensen steeds te herinneren aan G'ds geboden!

Schuilen onder Zijn vleugelen

Zowel in במדבר Bamidbar [Numeri] 15:38 alsook in דברים D'varim [Deuteronomium] 22:12 is het woord dat vertaald wordt met “hoek” of “rand”, waar dus de Tzitzit aan vast zitten, in het Hebreeuws het woord כנף Kanaf, dat ook vertaald kan worden met “vleugel”. Dit woord Kanaf komt 76 maal voor in de Bijbel en als wij rekening houden met de dubbele betekenis van dat woord, dan krijgen vele bijbelteksten voor ons een totaal andere betekenis of in elk geval een veel diepere betekenis dan wij tot nu toe gewend waren doordat ze vaak niet op de juiste wijze vertaald blijken te zijn. Wat denkt u: heeft G'd vleugelen of niet? Heeft Zijn Zoon Yeshua vleugelen of niet? Uit sommige teksten lijkt men dit wel op te kunnen maken. Neem bijvoorbeeld Rut [Ruth] 2:12, waarin wij lezen: *"De Eeuwige vergelde u uw daad, en uw loon valle u onverkort ten deel van de Eeuwige, de G'd van Israël, onder Wiens vleugelen (כנפיו K'nafaiv) gij zijt komen schuilen"*. Of wat denkt u van deze tekst: *"Bewaar mij als de appel van het oog, berg mij in de schaduw van Uw vleugelen (כנפוך K'nafeicha) voor de g'ddelozen die mij overweldigen, voor mijn doodsvijanden die mij omsingelen"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 17:8-9). Ook staat er geschreven: *"Hoe kostelijk is Uw goedertierenheid, o G'd; daarom schuilen de mensenkinderen in de schaduw Uwer vleugelen (כנפוך K'nafeicha)..."* (תהלים Tehilim

[Psalmen] 36:8). Iets verderop lezen wij: “Wees mij genadig, o G'd, wees mij genadig, want bij U schuilt mijn ziel; ja, in de schaduw van Uw vleugelen (כנפִיךָ K'nafeicha) zal ik schuilen, totdat het onheil voorbij is” (תהלים Tehilim [Psalmen] 57:2) en: “Laat mij in Uw tent voor altoos vertoeven, laat mij schuilen, geborgen onder Uw vleugelen (כנפִיךָ K'nafeicha)...” (תהלים Tehilim [Psalmen] 61:5). En weer in een andere psalm staat geschreven: “Want Gij zijt mij een hulp geweest, in de schaduw van uw vleugelen (כנפִיךָ K'nafeicha) jubel ik” (תהלים Tehilim [Psalmen] 63:8) en tenslotte verwijst ook תהלים Tehilim [Psalmen] 91:4 naar de veilige schuilplaats onder de vleugelen van de Eeuwige: “Met Zijn vlerken beschermt Hij u, en onder Zijn vleugelen (כנפִיו K'nafaiv) vindt gij een toevlucht”. Ik herhaal dus mijn vraag: gelooft u nu echt dat G'd vleugelen heeft als een engel of doen deze teksten u toch eerder denken aan de teksten die wij aan het begin van deze bijbelstudie hebben gelezen? Zou het Hebreeuwse woord כנף Kanaf, dat in de psalmen met “vleugelen” vertaald wordt, misschien toch eerder in verband gebracht worden met de Tzitzit en dus met het kleed van Yeshua? Ik heb de teksten uit de Evangeliën over de zieken die de zoom (κράσπεδον kraspedon) met de Tzitzit aanraakten en terstond genazen daarom ook in de Hebreeuwse uitgave van ברית החדשה B'rit haChadasha [het Nieuwe Testament] nagekeken en ik vond inderdaad het bewijs dat ik zocht, want in מתתיהו Matityahu [Matthéüs] 14:36 las ik: “En zij smeekten Hem, dat zij alleen maar de kwast van Zijn kleed [בגדוֹ כנף K'naf Big'do] mochten aanraken.” **Surinaams:** “Den begi En efu den sikisma ben kan fasi a lantyi fu En krosi nomo. Èn ala sma di fasi En ben kon betre.” **Hindoestaans:** “Ulog ose binti karis ki bemarian okar kapra ke jhalari kháli chui sake jeme usab accha howe. Aur je je oke chuis, usab bac gail.” **Javaans:** “Wong-wong kuwi pada nyuwun, supaya pada kelilan ndemèk gombyoké saliné Gusti Yeshua. Kabèh sing ndemèk malih waras.” Hier staat dus heel duidelijk: “de כנף Kanaf van Zijn בגד Begeḏ”. In Marcus 6:56 idem dito! Ook in beide versies van het verhaal over de genezing van de bloedvloeiende vrouw in Matthéüs 9:20 en Lucas 8:44 staan weer dezelfde Hebreeuwse woorden: כנף בגדוֹ K'naf Big'do ofwel de “hoeken met de Tzitzit van Zijn kleed”, die in de psalmen vertaald zijn met “vleugelen”. Al deze zieke mensen die van heinde en verre waren gekomen om de “vleugelen” van Zijn Talit aan te raken waren dus blijkbaar op de hoogte van מלאכי Mal'achi [Maleachi] 4:2, waar van de Mashiach [Messias] gezegd wordt dat Hij zal komen met genezing onder Zijn vleugels: “Maar voor u, die Mijn Naam vreest, zal de Zon der Gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen (בכנפיהּ biCh'nafeiha)...” Hetzelfde woord כנף Kanaf dat in Numeri 15:38 voor “hoek” wordt gebruikt, staat in Maleachi 4:2 voor “Vleugel” en met deze kennis in het achterhoofd kan men van een Jood, die een Talit [gebedsmantel] draagt, terecht zeggen dat hij verblijft in de schuilplaats van de Allerhoogste en onder Zijn vleugelen (תהלים Tehilim [Psalmen] 91:1-4). De bloedvloeiende vrouw en al de andere zieken die de Tzitzit van Yeshua aanraakten gaven uiting van hun geloof in de Mashiach als de Zon der Gerechtigheid met genezing onder haar vleugelen en aan hun geloof in het profetische Woord van G'd, maar lieten daarmee ook zien dat zij zich vasthielden aan de houvast die de Eeuwige ons geeft door Zijn Tora, waar de Tzitzit immers naar verwijzen! Er is een prachtig Israëliisch lied, dat ik onmiddellijk in mijn hoofd heb als ik hieraan denk, want het is gebaseerd op מלאכי Mal'achi [Maleachi] 3:20 (in de NBG-vertaling is dit 4:2). Velen onder u zullen het waarschijnlijk ook kennen:

אדון הכבוד מלך המלכים: שמש צדקה ומרפא בכנפיהּ:

Adon haKavod, Melech haM'lachim, Shemesh tz'daqa umarpe, biCh'nafeiha!

“Gij zijt de Heer van glorie, Koning der koningen! Gij zijt de Zonne der Gerechtigheid, met genezing onder Uw vleugelen!” - Daarom worden tot op heden de hoeken van de Talit ook “vleugels” genoemd.

De slip van de Joodse man

Elders in de Bijbel wordt כנף Kanaf met “slip” vertaald, zoals bijvoorbeeld in יחזקאל Yechez'qel [Ezechiël] 16:8, waar wij lezen: “Toen kwam Ik voorbij u en zag u, en zie, de tijd der liefde was voor u gekomen; Ik spreidde de slip van Mijn kleed (כנפִי K'nafi) over u en bedekte uw naaktheid, Ik ging onder ede een verbond met u aan, luidt het woord van de Eeuwige

Adonai; zo werdt gij de Mijne". Ook hier wordt weer de hoek van de Talit bedoeld, waaraan zich de Tzitzit bevindt. Dezelfde vertaling zien wij in זכריה Zechar'ya [Zacharia] 8:23 als profetie voor de eindtijd: "Zo zegt Adonai Tz'vaot [de Heer der heerscharen]: In die dagen zullen tien mannen uit volken van allerlei taal vastgrijpen, ja vastgrijpen de slip van een Judeese man (איש יהודי בכנף *biCh'naf ish Yehudi*), en zeggen: wij willen met u gaan, want wij hebben gehoord, dat G'd met u is". In de Statenvertaling staat het zo: "Alzo zegt de HEERE der heerscharen: Het zal in die dagen geschieden, dat tien mannen, uit allerlei tongen der heidenen, grijpen zullen, ja, de slip (כנף *Kanaf*) grijpen zullen van een Joodse man, zeggende: Wij zullen met ulieden gaan, want wij hebben gehoord, dat G'd met ulieden is." Het mooiste vind ik deze tekst in de Nieuwe Bijbelvertaling: "En dit zegt de HEER van de hemelse machten: Als die tijd is gekomen, zullen tien mannen uit volken met verschillende talen een Joodse man bij de slip (כנף *Kanaf*) van zijn mantel grijpen met de woorden: Wij willen ons bij u aansluiten, want we hebben gehoord dat G'd bij u is." Ik vind dit om diverse redenen een hele prachtige, maar vooral ook bemoedigende tekst. Ook hier is er sprake van het vastgrijpen, ja als het ware zich vastklampen aan de Tzitzit, die ons aan G'ds geboden herinneren, die Hij nooit heeft afgeschafft! Maar hier zijn het juist gelovigen uit de volken, niet-joden dus, die de Tzitzit en daarmee ook de Tora vast grijpen omdat zij "in die dagen" eindelijk tot de erkenning zullen zijn gekomen, dat zij zich bij de Joden moeten aansluiten en dat zij helemaal niet "vrij zijn van de wet" zoals zij altijd hebben verondersteld, maar dat G'ds heilige wet, de Tora, haar geldigheid nooit heeft verloren. Integendeel! Het maakt voor Hem juist niets uit of je besneden bent of niet, dus of je een Jood bent of een Griek. Elke gelovige moet Zijn geboden houden zoals reeds Sha'ul [Paulus] geschreven heeft in zijn eerste brief aan de Korinthiërs: "Is iemand als besneden geroepen, hij late zich niet verhelpen en is iemand als onbesneden geroepen, hij late zich niet besnijden, want besneden zijn betekent niets en onbesneden zijn betekent niets, maar wél het houden van G'ds geboden!" **Surinaams:** "Efu yu ben besnei di Gado kari yu, no go pruberi fu kenki a sani disi baka. Efu yu no ben besnei di Gado kari yu, tan so. Bika a no wani taki noti efu yu besnei noso efu yu no besnei. San e teri na efu yu e hori yusrefi na san Gado taki tak' yu mus fu du." **Hindoestaans:** "Jab Masihi howe se pahile koi ke hakikat hoi cukal raha, tab oke cáhi oisahi rahe ke. Aur jab koi ke hakikat na bhail raha, tab oke na cáhi karwáwe ke. Cáhe hakikat bhail ki to na bhail, Parmeswar khátin i kuch na hai. Baki okar hukum par cale ke bahut kuch hai!" **Javaans:** "Kanggo ndunungké tembungku kuwi mau arep tak kèki tyonto saiki! Semunggoné ènèng sedulur sing dongé nampa Gusti wis nglakoni sunat, sedulur kuwi wis ora usah bingung arep ngilangi sunaté. Semono uga, sedulur sing durung nglakoni sunat dongé nampa Gusti, sedulur kuwi wis ora usah bingung arep sunat. Awit para sedulur, nglakoni sunat apa ora kuwi ora dadi sebab blas. Sing penting déwé yakuwi, kabèh kudu nuruti pituturé Gusti Elohim!" (1 Korinthiërs 7:18-19). Hier valt dus de valse leerstelling dat de christenen vrij zijn van de wet en dat de wet alleen maar voor de Joden zou zijn als een kaartenhuis in elkaar, want in Yeshua staan wij allen op gelijke voet met elkaar zoals Paulus ook in Galaten 3:28 heeft geschreven: "Hierbij is er geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk of vrouwelijk: gij allen zijt immers één in de Mashiach Yeshua! - A no abi trobi efu yu na wan Dyu efu no, efu yu na wan srafu efu noso wan fri sma, efu yu na man noso uma. Bika un alamala de wan na ini Mashiach Yeshua! - Aur jab koi Mashiach me sámil hai, tab eman Israel ki to Grik ke bát na hai, aur na gulám ki to sardár, aurat ja marat. Tulog to sab koi Mashiach Yeshua me ek báte! - " en in Romeinen 10:12: "Want er is geen onderscheid tussen Jood en Griek! - Bika a no e teri efu yu na wan Dyu efu no! - Aur cáhe koi Israel ke játi ke hai ki to dusar ját me ke, i kuch na hai. - Dadiné ora dadi sebab wong kuwi wong Ju apa bangsa liyané." Een heiden hoeft dus geen Jood te worden om tot de Gemeente des Heren te mogen behoren, maar de Eeuwige verwacht wel van hem, dat hij zich net als de Jood zal houden aan Zijn geboden. Niet om daarmee de behoudenis te verdienen, maar uit pure dankbaarheid dat hij juist onverdiend zijn behoudenis heeft mogen ontvangen door G'ds onmetelijke liefde voor Zijn kinderen! Als Paulus dus schrijft dat er in de gemeente geen onderscheid is tussen Jood en Griek, dan ligt dit geheel in de lijn met de instructie die de Eeuwige reeds aan Moshe [Mozes] heeft gegeven: "Wat de gemeente betreft, éénzelfde inzetting zal gelden zowel voor u als voor de vreemdeling die bij u vertoeft; een altoosdurende inzetting zal het zijn voor uw geslachten: gij en de vreemdeling zullen voor de HERE gelijk zijn. Eenzelfde wet en eenzelfde voorschrift zal gelden zowel voor u als voor de vreemdeling die bij u vertoeft" (במדבר *Bamidbar* [Numeri] 15:14-16). Dit laatste wordt iets verderop, nl. in vers 29-31, nog een keer herhaald: "Eenzelfde

wet zal voor u gelden, voor de onder de Israëlieten geborene en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft". Dit staat overigens in het zelfde hoofdstuk waarin de Eeuwige ook aan de Israëlieten de opdracht gaf om de Tzitzit te dragen. Maar ook in andere Toraboeken heeft G'd dit aan Moshe [Mozes] opgedragen. Zo lezen wij in שמות Shemot [Exodus] 12:49 aldus: "Eenzelfde wet zal gelden voor de geboren Israëliet en voor de vreemdeling, die in uw midden vertoeft". Maar ook in ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 24:22 zegt de Almachtige nadrukkelijk dat Hij daarin geen onderscheid maakt: "Enerlei recht zult gij hebben; de vreemdeling (dus de gelovige uit de volken) zij gelijk de geboren Israëliet, want Ik ben de Eeuwige, uw G'd". - We gaan terug naar Zacharia 8:23, waarin wij hebben gelezen dat 10 mannen uit volken van allerlei taal de Tzitzit van de Joodse man zullen vastgrijpen. Het nadrukkelijk noemen van de 10 mannen geeft aan dat het hierbij om een מניין Minyan gaat, een halachisch voorschrift voor het minimum aantal mannen om een gemeente te kunnen vormen. De 10 mannen uit de volken van allerlei talen vertegenwoordigen hier dus de niet-joodse Gemeente, die te dien dage zal inzien dat zij terug moet keren naar de Edele Olijfboom Israël, waarvan zij zich in de loop van de kerkgeschiedenis zelf heeft losgesneden en dat de messiasbelijdende Joden nodig heeft om G'ds heilsplan beter te leren begrijpen, want reeds Yeshua zelf heeft gezegd: "Gij aanbidt wat gij niet weet, wij aanbidden wat wij weten, want het heil is uit de Joden!" **Surinaams:** "Un Samariasma no sabi san un e anbegi, ma wi sabi san wi e anbegi. Bika a Ferlusuman e kmopo fu den Dyu!" **Hindoestaans:** "Tulog Parmeswar ke puje hai cáhe tulog oke na jáne hai. Baki hamlog jánila ki hamlog ke ke pujila. Insán ke bacáwe Wála to hamlogke ját me ke hai." **Javaans:** "Kowé kuwi wong Samaritan ora ngerti sapa sing mbok sembah, nanging awaké déwé ngerti, awit wong sing bakal nylametké jagat kuwi tekané sangka bangsa Ju!" (ירוחן) Yochanan [Johannes] 4:22). Deze tekst geeft hoop en is een geweldige bemoediging voor ons messiaanse gelovigen. Nu ervaren wij nog veel verzet en afwijzing binnen de kerken, maar eens zal een tijd komen dat er een ware éénheid zal komen tussen Jood en Griek: één kudde met één Herder!!!

De טלית Talit

Het dragen van een טלית Talit gebeurt dus in navolging op het gebod in de Tora om de Tzitzit te bevestigen aan de hoeken van de kleding. Maar deze Mitzva is alleen van toepassing indien men ook echt wel een vierkant kledingstuk draagt, hetgeen in onze dagen eigenlijk niet meer gebruikelijk is. Om toch aan deze bijbelse Mitzva te kunnen voldoen, draagt men nu een Talit, een speciaal vierkant kleed met Tzitzit, tijdens het ochtendgebed, op Kol Nidre-avond en ook op de feestdagen. De huidige Talit [gebedsmantel] is derhalve een speciaal kledingstuk, dat uitsluitend omwille van de vier hoeken gemaakt is, om daaraan de Tzitzit te kunnen vastknopen. De gebedsmantel werd een noodzaak toen de mode veranderde en men geen opperkleed meer droeg waaraan de vier benodigde hoeken zaten. In de dagen van Yeshua droegen de mannen, zowel thuis als tijdens het werk, een eenvoudig kleed, חלוך Chaluq genaamd. Wanneer men in het openbaar verscheen droeg men over de Chaluq een lang rechthoekig kledingstuk dat over de schouders werd gedrapeerd en tot aan de enkels reikte. Dit kledingstuk dat Talit werd genoemd, diende als mantel ter bescherming tegen kou en regen. Aan de vier hoeken, die ook "vleugels" worden genoemd, waren de Tzitzit bevestigd in gehoorzaamheid aan het bijbels gebod. Tegenwoordig is deze Talit gemaakt van witte wol of katoen, waarop zwarte strepen zijn aangebracht, of van witte zijde, waarop nu blauwe strepen zijn aangebracht. Een vermenging van verschillende stoffen is echter door de Tora ten strengste verboden, wat duidelijk blijkt uit de reeds geciteerde tekst uit דברים D'varim [Deuteronomium] 22:12 en ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 19:19. Er bestaat een groot en een klein talit. De grote heet טלית גדול Talit-Gagol en de kleine heet טלית קטן Talit-Qatan. De Talit-Qatan wordt ook wel ארבע כנפות Arba Kan'fot genoemd, hetgeen letterlijk "vier hoeken" betekent, want het is eigenlijk een klein vierkant onderhemd met Tzitzit. Door de eeuwen heen en in tijden van vervolging werd het de Joden namelijk vaak verboden de Tzitzit zichtbaar te dragen. Dit dwong hen om een kleine Talit onder de kleding te dragen. Orthodoxe Joden dragen hem nog heden en slapen er zelfs mee, maar in Liberaal Joodse kringen beschouwt men het niet als noodzakelijk een Talit-Qatan te dragen om de hele dag aan deze Mitzva te voldoen. De Talit-Qatan wordt onder het overhemd eigenlijk gedragen als een soort onderhemd. Wel moeten daarbij de Tzitzit zichtbaar zijn. Als

men de Talit-Qatan reeds in de nacht aantrekt, wordt de B'racha pas bij zonsopgang uitgesproken, maar de grote Talit wordt alleen overdag gedragen. Volgens sommige rabbijnen mag je een Talit-Gadol nooit 's nachts dragen, behalve op Yom Kipur, omdat Joden dan worden beschouwd als engelen zonder aardse behoeften. Ik ben het daar absoluut niet mee eens, te meer omdat ik deze stelling nergens in de Bijbel kan vinden of zelfs maar iets maar in de richting komt van een verbod op het dragen van een Talit na zonsondergang. Yeshua ging vaak 's nachts bidden en ik kan mij niet voorstellen dat Hij dit zonder Talit deed, die men toen immers droeg ter bescherming tegen de nachtelijke kou.

ברכה B'racha - zegenspreuk

Bij het omslaan van de Talit zegt men een ברכה B'racha [zegenspreuk]. Dat moet staande gebeuren. Men moet ervoor zorgen dat het grootste deel van de rug, maar op zijn minst de schouders bedekt zijn met de Talit. De Tzitzit mogen de grond niet raken. Vóór het omdoen van de grote Talit zegt men: *“Om de éénheid van de Heilige, wiens Naam geprezen wordt in gemeenschap met geheel Israël en om Zijn g'ddelijke tegenwoordigheid in volstrekt één-zijn, ga ik nu het vierhoekige kleed met de Tzitzit omdoen, teneinde aan een gebod van mijn Schepper te voldoen, zoals is geschreven: Laten zij Tzitzit maken aan de hoeken van hun kleren, hetgeen ook voor hun verdere geslachten geldt.”* Bij het omslaan van de Talit zegt men:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בדמו של ישוע
וצונו להתעטף בציצית:

Baruch Ata Adonai Eloheinu, Melech haOlam, asher qid'shanu b'damo shel Yeshua, v'tzivanu l'hit'atef biTzitzit.

*Gezegend zijt Gij, Eeuwige, onze G'd, Koning van het heeal,
Die ons heeft geheiligd door het bloed van Yeshua
en ons de opdracht heeft gegeven om het kleed met de Tzitzit te dragen.*

En na het omgedaan te hebben, neemt men de twee voorste Tzitzit van de Talit in de rechterhand en zegt: *“Hoe kostelijk is Uw goedertierenheid, o G'd; daarom schuilen de mensenkinderen in de schaduw uwer vleugelen; zij laven zich aan het vette van Uw huis, Gij drenkt hen met de stroom van uw liefelijkheden. Want bij U is de bron des levens, in Uw Licht zien wij het licht. Bestendig Uw goedertierenheid voor wie U kennen, en Uw gerechtigheid voor de oprechten van hart.”* (תהלים [Psalmen] 36:8-11). Daarna kust men de Tzitzit en laat ze los. Een Talit-Gadol wordt door de mannen gedragen bij het bidden en door de sjoelbezoekers als zij een מצוה Mitzva [relieuze handeling] verrichten tijdens de diensten. De חזן Chazan [voorzanger] of שליח צבור Shaliach Tzibur (voorganger in het gebed) draagt eveneens tijdens de dienst zijn Talit-Gadol. Veel joodse mannen worden ook in hun gebedsmantel begraven.

De ציצית Tzitzit

De belangrijkste onderdelen van de hele gebedsmantel zijn de Tzitzit oftewel de gedenkkwasten, die op de vier hoeken op circa 4-5 cm van de kant worden bevestigd. De vier hoeken symboliseren de vier windstreken van de aarde. Zij worden gedenkkwasten genoemd omdat zij ons moeten herinneren aan de Eenheid van G'd, Tora en geboden en onze relatie met de Eeuwige. Elke letter van het Hebreeuwse alfabet heeft tevens een cijferwaarde. Het woord Tzitzit wordt daarom als volgt in het Hebreeuws geschreven:

צ tzadei, י yod, צ tzadei, י yod en tenslotte de letter ת tav. (uiteraard van rechts naar links).

צ tzadei is het getal 90

י yod is het getal 10

צ tzadei is het getal 90

י yod is het getal 10

ת tav is het getal 400

600 plus 5 plus 8 = **613**.

Het getal 5 staat voor het aantal knopen in de draden van de Tzitzit en het getal 8 staat voor de hoeveelheid draden. Het getal 613 geeft het aantal ge- en verboden weer uit de Tora. Er worden immers 248 geboden en 365 verboden in de Tora genoemd, die zijn samengevat in de tien geboden die ook bij de christenen bekend zijn. Tien is ook de getalswaarde van de letter י yod, welke ook de eerste letter van G'ds heilige Naam is en tevens de eerste letter van de naam Yeshua. Iedere kwast bestaat uit vier draden, waarvan er één oorspronkelijk een purpere kleur had. Deze purperen draad vertegenwoordigt de Eenheid en soevereiniteit van de Almachtige temidden van de schepping. De vier draden zijn dubbel geslagen, zodat het lijkt alsof er acht draden zijn, die de zeven uitspansels en de aarde vertegenwoordigen. Hiermee wordt uitgedrukt dat G'd de heerschappij voert over alle dimensies. Volgens een andere uitleg symboliseren de acht draden de zes scheppingsdagen plus de Shabat en een draad voor het joodse volk. De vier hoeken en de acht draden vormen de factor $4 \times 8 = 32$. Dit getal staat voor de twee letters ל lamed en כ vet hetgeen aan elkaar geschreven לכ lev [hart] betekent ofwel: **dien G'd met geheel uw hart!** De draden bevatten vijf knopen en iedere knoop bestaat weer uit drie dubbele knopen. Tussen al deze knopen bevinden zich achtereenvolgens 7, 8, 11 en 13 windingen van de draden. De 7 windingen, die men aantreft, vormen de zeven dagen van de week. De 8 windingen behoren tot 8 dagen van de geboorte tot aan de ברית־מילה B'rit-Mila [de besnijdenis], in ויקרא Vayiq'ra [Leviticus] 12:3 staat geschreven: "Op de achtste dag zal het vlees van zijn voorhuid besneden worden" en in Lucas 2:21 lezen wij: "En toen acht dagen vervuld waren, zodat zij Hem moesten besnijden, ontving Hij ook de naam Yeshua, die door de engel genoemd was, eer Hij in de moederschoot was ontvangen." De 11 windingen zijn de getalsamenstelling $5 + 6$, dat wil zeggen: 5 delen van תורה שבכתב Tora Sh'bichtav, de schriftelijke leer (TeNaCH) en 6 delen van תורה שבעל־פה Tora Sheb'al-pe, de mondelinge leer (Talmud en Mishna). De 7, 8 en 11 omwindingen bij elkaar vormen opgeteld de getalswaarde van de vierletterige heilige Naam van de Eeuwige: י yod, ה he, ו vav, ה he (ook weer van rechts naar links). Dat is $7 + 8 + 11 = 26$.

י yod is het getal 10

ה he is het getal 5

ו vav is het getal 6

ה he is het getal 5 = samen **26**.

De 13 omwindingen vormen het woordje één, in het Hebreeuws אחד echad:

א alef, ח chet en ד dalet.

א alef is het getal 1

ח chet is het getal 8

ד dalet is het getal 4

$13 + 26 = 39$.

Zo komt men tenslotte op een totaal van 39 omslagen, en het getal 39 is dus de letterwaarde van de belijdenis: אחד יהוה Adonai echad [de Eeuwige is één!].

Het dragen van een Talit door niet-Joodse mannen

Yeshua heeft de Tora waaraan de Tzitzit ons herinneren, dus niet afgeschaft, maar Hij heeft een einde gemaakt aan het blindelings navolgen van de Tora omwille van de Tora, dus het wetticisme. Yeshua leert ons, dat de Tora er is voor ons eigen bestwil, als gebruiksaanwijzing voor een leefbare maatschappij, die gebaseerd is op een persoonlijke relatie met G'd, de Almachtige, en waarin rekening wordt gehouden met de medemens. Yeshua is dus niet gekomen om de Tora buiten werking te stellen, maar om ons te leren om er bewust mee om te gaan. Daarom heeft Hij alle geboden van de wet in twee samengevat: "Gij zult de Eeuwige, uw G'd, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse Tora en de profeten!" **Surinaams:** "Yeshua piki en

taki: Yu mus lobi Masra, yu Gado, nanga yu heri ati, nanga yu heri sili, èn nanga yu heri ferstan. A dati na a fosi wèt èn na a moro prenspari wan. Ma wan trawan de di prenspari leki a fosiwan. A dati e taki: Yu mus lobi tra sma soleki fa yu lobi yusrefi. Ala sani san Moshe [Moses] nanga den profeti Ieri unu, de ini den tu wèt disi!" **Hindoestaans:** "Prabhu tor Parmeswar hai aur toke cáhi oke dil bhar se, tan-man se aur ápan sab buddhi se prem kare ke. I sab se barka aur pahila hukum hai. Dusara hukum ohi ke barábar hai. Toke cáhi ek dusare ke apane ghat cáhe ke. Parmeswar ke sára kánun aur okar sanesian ke sab likhal bát i dui hukum ke bise me hai." **Javaans:** "Gusti Yeshua semaur: Wèt sing gedé déwé ya iki: Kowé kudu trésna marang Gusti Elohimmu sak atimu, sak nyawamu lan nganggo sak ènèngé pikiranmu. Iku wèt sing gedé déwé lan sing penting déwé. Wèt liyané sing uga penting kaya sing ndisik kuwi ya iki: Trésna marang pepadamu kaya enggonmu nrésnani awakmu déwé. Kabèh wèt-wèté nabi Moshe [Moses] lan sing diwulangké karo para nabi liyané tibané ya nang wèt loro kuwi." (מדתיהו) Matityahu [Mattheüs] 22:37-40). In Romeinen 3:31 wordt radicaal afgerekend met het misverstand dat wij vrij zouden zijn van de wet en bovendien duidelijk gemaakt, dat de Tora zowel voor de Joden alsook voor de heidenen van toepassing is en blijft: "Of is G'd alleen de G'd der Joden? Niet ook der heidenen? Zeker, ook der heidenen. Indien er namelijk één G'd is, die de besnedenen (Joden)_rechtvaardigen zal uit het geloof en de onbesnedenen (gelovigen uit de volken) door het geloof. Stellen wij dan door het geloof de wet buiten werking? Volstrekt niet; veleer bevestigen wij de wet!" **Surinaams:** "San un e prakseri? Un prakseri tak' Gado na a Gado fu den Dyu wawan, èn tak' A no de a Gado fu den tra folku tu? Meki mi taigi yu tak' Gado na a Gado fu den tra folku tu. Bika na wan Gado nomo de di e meki Dyu nanga sma di no de Dyu kon bun ini En ai te den bribi. Yu denki tak' a bribi disi e meki tak' a wèt no e teri moro? Kwet'kweti! Bika soso te yu e bribi, yu o man hori a wèt." **Hindoestaans:** "Parmeswar thoro kháli Israel log ke Parmeswar hai? U dusar játi log ke Parmeswar bhi hai. Israel log ke hakikat bhail hai aur ekwan játi log ke na bhail hai. Tabbo ekahi Parmeswar sab koi ke be-kasur aur apane se ek kare hai jab usab Yeshua me biswás kare hai. Tab ka, biswási log ke Parmeswar ke kánun par na cale ke cáhi? Jab hamlog Yeshua me biswás karila, tab hamlog kháli mángila okar kánun par cale." **Javaans:** "Apa Gusti Elohim kuwi namung Gusti Elohimé wong Ju? Apa dudu Gusti Elohimé bangsa liya uga? Mesti ya ta! Awit para sedulur, Gusti Elohim wujuté ya namung siji. Dèkné nampa manungsa namung lantaran pretyaya marang Gusti Yeshua haMashiach, wong Ju lan wong sing dudu Ju tunggalé waé. Lah menawa kowé terus ngomong: tibaké wèt-wèté nabi Moshe [Moses] wis ora dikanggokké menèh? Ora ngono. Nèk awaké déwé pretyaya marang Gusti Yeshua haMashiach, awaké déwé malah netepi wèt-wèt kuwi." - Ik werd eens gevraagd wat mijn mening is over het dragen van een Talit met de Tzitzit door niet-joodse mannen. Welnu, men haalt in dit verband terecht de reeds eerder in deze studie geciteerde teksten aan waarin staat, dat de Tora voor iedere gelovige van toepassing is, dat dus één en dezelfde wet geldt voor zowel de geboren Israëliet alsook voor de "vreemdeling in uw midden", dus de gelovigen uit de volken die geënt zijn op de edele olijfboom Israël. Als men dus uitgaat van het principe "gelijke monniken, gelijke kappen", dan is het inderdaad een logische gevolgtrekking, dat ook de "vreemdelingen" het recht zouden moeten hebben om een Talit te mogen dragen. In de tijd vóór Yeshua was dit ook zeker het geval. De "vreemdelingen" die in de G'd van Israël geloofden en zich ook dientengevolge volledig bij het volk Israël hebben aangesloten hadden niet alleen het recht, maar ook de plicht om in alles gelijk te zijn aan de geboren Israëliet. Dat geldt dus ook voor het dragen van de Tzitzit. Als wij echter במדבר Bamidbar [Numeri] 15 nader onder de loep nemen, dan lezen wij in vers 39: "Dat zal u dan tot een gedenkwast zijn; als gij daarna ziet, dan zult gij al de geboden van de Eeuwige gedenken en die volbrengen..." - Dit betekent dus, dat degene die een Talit draagt in principe daarmee aangeeft dat hij zich aan alle geboden houdt. Althans, hij probeert om zich daaraan te houden. Op zich hoeft dit voor een gelovige uit de volken geen belemmering op te werpen, want uit 1 Johannes 2:3-6 blijkt duidelijk dat al deze geboden nog steeds van kracht zijn voor iedere gelovige, Jood en Griek! En toch is er echter één belangrijke uitzondering: de besnijdenis! Dat is een gebod dat door niet-joden uitsluitend buiten het Nieuwe Verbond om kan worden toegepast! Sha'ul haShaliach [de apostel Paulus] is daar heel duidelijk in: "Zie, ik, Sha'ul [Paulus], zeg u: indien gij u laat besnijden, zal de Mashiach u geen nut doen. Nogmaals betuig ik aan een ieder, die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de gehele wet na te komen. Gij zijt los van de Mashiach, als gij door de wet gerechtigheid verwacht; buiten de genade staat gij!" **Surinaams:** "Luku, mi, Sha'ul [Paulus], e taigi un taki: Efu un meki den besnei unu, dan

Mashiach no sa abi no wan warti moro gi unu. Wantron moro mi e taigi ala sma di wani fu besnei tak' den o abi fu du ala sani san a wèt e taki. Efu un e hori a wèt fu kan kon bun ini Gado ai, dan un naki prati nanga Mashiach. Dan Gado no man sori unu En bun-ati.” **Hindoestaans:** “*Hamár bát thik se parh. Ham tulogse bolila ki jab tulog Parmeswar ke áge be-kasuri howe khátin apane ke hakikat karwaihe, tab Mashiach ke kám tulogke khát be-kámil hoi jái. Ham tulogse doharáike bolila ki je hakikat karwáwe hai, oke cáhi sab Israel ke kánun ke pura taur se máne ke. Jab tulog mangihe i rakam se be-kasuri howe, tab tulog Mashiach ke chor deihe, aur Parmeswar ke bhalái tulogke khátin na rahiga.*” **Javaans:** “*Sing arep tak omong saiki kudu mbok gatèkké sing apik tenan. Aku, Sha’ul [Paulus], ngomongi kowé: nèk kowé nglakoni sunat, tibaké Kristus enggoné nglabuhi kowé ora ènèng gunané. Sepisan menèh aku ngomongi kowé kabèh sing pada nglakoni sunat: nèk kowé nglakoni sunat, kowé uga kudu nglakoni wèt-wèté agama sak kabèhé. Nèk kowé kepéngin ketampa Gusti Elohim lantaran nglakoni wèt-wèt kuwi, kowé malah pedot sangka Kristus lan kowé kélangan kawelasané Gusti Elohim.*” (Galaten 5:2-4). Wat Paulus hier in de Galatenbrief wil duidelijk maken is dit: wij kunnen de behoudenis niet verdienen door het houden van de wet. Maar als wij door het offer van Yeshua uit genade de behoudenis ontvangen, onverdiend, dan houden wij G'ds geboden maar al te graag uit dankbaarheid. De wet is dus beslist niet afgeschafft, maar zij is ook geen middel om de behoudenis te bewerken. Voor een gelovige uit de volken is dus alleen de besnijdenis des harten van toepassing, niet de lichamelijke besnijdenis. Laat hij zich echter wel besnijden, dan geeft hij daarmee aan dat hij zijn behoudenis verwacht uit de werken der wet en daarmee plaatst hij zichzelf buiten de genade. Ik heb hierover een aparte bijbelstudie geschreven. Ik heb hierover een aparte bijbelstudie geschreven. Toch let op: ik heb het hier slechts over echte Goyim, mensen dus die geen druppel Joods bloed in hun aderen hebben en op geen enkele wijze van Joodse afkomst zijn. Gelovigen daarentegen, die weliswaar door het rabbinaat niet erkend zijn als Jood, maar toch wel Joodse voorouders hebben, zij het van moederskant of zij het van vaderskant, en ook al ligt het zelfs vele generaties terug, behoren zowel volgens de wet der natuur alsook volgens de wet van G'd tot het biologische nageslacht van Av'raham en derhalve is de besnijdenis ook voor hen van toepassing. Het zou best nog wel eens kunnen dat deze groep zelfs de meerderheid vormt van de wereldwijde Messiaanse beweging. De gelovigen uit de heidenen daarentegen zijn als het ware “geestelijke immigranten” en dienen zich wel aan de bestaande wetten te houden zoals ook in elk land van nieuwe immigranten wordt verwacht en zoals de Eeuwige heeft opgedragen! In tegenstelling tot het oude Verbond hoeven zij onder het Nieuwe Verbond echter niet genaturaliseerd worden tot staatsburgers van het immigratieland. Ze mogen hun eigen nationaliteit behouden, maar krijgen een permanente verblijfsvergunning, een vergunning tot vestiging. Ze hoeven geen Joden meer te worden en zich te laten besnijden, wat onder het Oude Verbond eerst wel het geval was. Zij integreren met behoud van de eigen identiteit. Zij worden dus geen Israëlische staatsburgers, maar krijgen volgens de Efezenbrief wel de burgerrechten van Israël, de gemeente van Adonai. Natuurlijk wordt ook hier verschillend over gedacht en zo zijn er ook Messiasbelijdende Joodse gemeenten waar ook de gelovigen uit de volken besneden zijn en derhalve een Talit mogen dragen. In elk geval blijft het dragen van een Talit sowieso een Mitzva voor de Israëlieten, want binnen het toragetrouwe Jodendom acht men het vanzelfsprekend, dat degene die een Talit draagt ook besneden moet zijn omdat een persoon die niet besneden is hierdoor logischerwijs niet voldoet aan de in Num. 15:39 genoemde voorwaarde om alle geboden te volbrengen. Om deze reden hebben talrijke Joodse gelovigen helaas aanstoot genomen aan het feit dat er in sommige messiasbelijdende gemeenten met name in Amerika ook onbesneden gelovigen uit de volken een Talit dragen en hebben de gemeenten onder andere om deze reden verlaten. Dat is bijzonder jammer, want de gelovigen uit de volken dragen de Talit immers juist om hun liefde en respect voor Israël daarmee te tonen, niet wetende dat dit erg gevoelig ligt bij Joodse mensen. Laten wij daarom het dringend advies van Sha'ul [Paulus] in 1 Korinthiërs 10:32 echt ter harte nemen: “*Geeft noch aan Joden, noch aan Grieken, noch aan de gemeente G'ds aanstoot, zoals ook ik allen in alles ter wille ben, niet om mijn eigen belang te zoeken, maar dat van zeer velen, opdat zij behouden worden.*” **Surinaams:** “*Un no mus du noti san o meki den Dyusma, den Grikisma, noso a gemeente fu Gado taki na un tapu. Du san mi e du, mi srefi e du ala sani fu meki ala sma prisiri. Mi no e luku san bun gi mi, ma mi e luku san bun gi furu trawan, fu Gado kan ferlusu den.*” **Hindoestaans:** “*Aise cáhi rahe ke ki ek Israel wála ki to dusar játi wála ki to ek Parmeswar ke samáj wála ke man na kharoci. Ham cáhe jaun cij karila, jab hoi saki ham aisane karila ki sab koi ke accha lage hai. Ham na ápan bhalái khojila, baki dher dusar*

log ke. Tab sáit ulog páp me se bac jái saki.” Javaans: “Aja sampèk apa waé sing mbok lakoni marakké wong liyané tiba ing dosa, ora wong Ju, ora wong Grik lan ora wong pasamuané Gusti Elohim. Mbok kaya aku iki: ing apa waé sing tak lakoni aku nggolèk senengé wong kabèh. Aku ora namung mikir senengku déwé waé, nanging sing tak golèki apa sing apik kanggo liyané. Sing penting déwé kanggo aku, bisaa kabèh nemu keslametan sing langgeng.” Als men dus door typisch Joodse "kleding" zijn verbondenheid met het Joodse volk wil uiten, maar niet het risico wil lopen dat er iemand is die daaraan aanstoot zou kunnen nemen, dan volstaat natuurlijk ook een Kipa [keppeltje] voor de mannen en een hoofddoek voor de vrouwen (1 Kor. 11:5-6). Laten wij derhalve ook in onze gemeenten en huisgroepen de profetie uit זכריה Zechar'ya [Zacharia] 8:23 werkelijkheid worden, waarin de niet-joodse gelovigen de Tzitzit van de Joodse broeders vastgrijpen en genieten van het voorrecht, dat wij allen kinderen van dezelfde Vader mogen zijn en dat wij samen, Joden en gelovigen uit de volken, mogen schuilen onder Zijn grote Talit, onder de vleugelen van de Allerhoogste! Amen!

Werner Stauder